

Ədalət qlobal hüquq müstəvisində təmin olunmalıdır

Azərbaycan mina terroru ilə bağlı Ermənistən tərəfindən dərhal lazımi addımlar atılmasını Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsindən tələb edib

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan Ermənistən soydaşlarımızın insan hüquqlarını məqsədönlü şəkildə pozmasına cavab olaraq, "Irqi ayrı-seçkiliyin bütün formalarının lağv edilməsi haqqında" Beynəlxalq Konvensiya (CERD) çərçivəsində təcili tədbirlər görülməsi məqsədilə Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə (BƏM) müraciət edib.

Müraciətdə xüsusilə Ermənistən 2021-ci ildən başlayaraq Azərbaycan ərazisinə minalar və evlərdə mina tələlər yerləşdirməkdə davam etdiyinə dair yeni sübutlar, Ermənistən qanunsuz işğalı nəticəsində azərbaycanlıların 30 il əvvəl qovulduğu mülki yaşayış məntəqələrində və ya onların yaxınlığında yerləşdirilməklə məcburi köçküni ailələrinin və icmaların öz evlərinə qayıtmamasına maneçilik tövərətəməsi, üçtərəfli Bəyanatı kobud şəkildə pozaraq hərbi təxribatları davam etdirməsi və yalnız humanitar məqsədlər üçün nəzərdə tutulan Laçın yolundan minaların, digor silahlıların daşınması məqsədilə açıq şəkildə istifadə etməsinə dair sübutlar yer alıb.

Daha sonra Azərbaycan əsas iddia sənədini Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə təqdim edib. Sənəd otuzillik ədalətsizliyi qeydə alan minlərlə sehifəlik dəllillərə əsaslanır. Ermənistən tərəfindən on dəhşətli aktlardan biri olan etnik və milli mənsubiyyətə görə qətlə yetirilmiş, didərgin salınmış və zərər çokmış azərbaycanlılar haqqında, ermənilərin qəsbkarlığı və Azərbaycanın Beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərinin qeyri-qanuni işğali ilə bağlı məlumatları özündə ehtiva edir.

BMT-nin ali ədliyyə orqanı olan BƏM-ə edilən müraaciətlər, təqdim olunan faktlara əsaslanan sənədlər cavabsız qalmadı. Əvvəlcə Azərbaycanın Ermənistəna qarşı işi üzrə ictimai dirləmələr keçirildi. Haaqadakı Sühl Sarayında baş tutan dirləmələrdə Azərbaycan tərəfi Ermənistənin Qarabağda qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyəti, Azərbaycan ekologiyasına vurduğu ziyan, eyni zamanda Laçın yolu lunda hər hansı blokadanın olmadığını bəyan etdi.

Yanvarın 31-də isə məhkəmə işi üzrə əlavə müvəqqəti tədbirlərin müəyyən edilməsi məqsədilə Azərbaycanın sorğusu üzrə açıq dirləmələr baş tutdu. Azərbaycan burada da öz haqqını, Beynəlxalq müstəvidə pozulmuş hüquqlarını tələb etdi və bütün məsələləri faktlarla irəli sürdü. Belə ki, azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmamasına imkan yaratmaq məqsədilə Laçın və Kəlbəcər rayonlarının və əvvəl-

lər işgal olunmuş digər rayonların ərazilərində minaların, mina tələlərinin və digər partlayıcı qurğuların yeri, miqdəri, növü və xüsusiyətləri barədə məlumat vermesi üçün Ermənistən tərəfindən dərhal bütün lazımi addımlar atılması BƏM-dən sorğu edildi. Azərbaycan həmçinin Laçın yolundan istifadə etmək də daxil olmaqla, azərbaycanlı mülki vətəndaşların qayıdaqları ərazilərdə mina və mina tələləri basdırmaq, onlara sponsorluq etmək və ya onların yerləşdirilməsini dəstəkləmək üçün hər hansı növbəti səyləri dərhal dayandırması və bundan imtina etməsi ilə bağlı Ermənistən göstərişin verilməsini məhkəmədən xahiş etdi.

Xatırladaq ki, 2021-ci il dekabrın 7-də məhkəmə Azərbaycanın ilk sorğusunu təmin edərək, Ermənistənə azərbaycanlılara qarşı yönəlmüş irqi nifrətin qızışdırılmasının və təşviqinin qarşısını almaq üçün bütün lazımi tədbirləri görməyi tapşırılmışdı.

Azərbaycanın təqdimatının növbəti addımlarımız

və üçün böyük rol olaçaq

Milli Məclisin deputati Elşad Mirbəşiroğlu Haaqada keçirilən dirləmələrlə bağlı bildirib ki, Azərbaycan tərəfinin istəyi ilə BƏM-də bir sıra məsələlərə baxılıb, müzakirələr aparılıb. O qeyd edib ki, Ermənistən tərəfinin Azərbaycanın minalanmış ərazilərinin xəritəsini hələ də təqdim etməməsi, 2020-ci ildən ötən zamanda təkidli tələblərimiz sayəsində təqdim edilən xəritənin qeyri-dəqiqliyi müzakirə mövzusu olub.

Deputat deyib ki, bu, Ermənistən Azərbaycan xalqına qarşı terroru davam etdirməkdə israrlı olduğunu göstərir: "Bundan başqa, humanitar məqsədlər üçün nəzərdə tutulan Laçın yolu vasitəsilə Ermənistəndən Xankəndiyə minaların getirilməsi davam etdirilirdi. Bunu cənab Prezident də dəfələrlə müxtəlif platformlardan səsləndirib. Dövlət başçısı ABŞ dövlət katibi Entoni Blinkenlə telefon danışığında da bildirdi ki, Laçın yolu bağlı deyil və xatırlatdı ki, ermənilər qeyri-mülki məqsədlər üçün o yoldan istifadə edərək 2021-ci il Ermənistən istehsalı olan minaları

Azərbaycan ərazilərinə daşıyıblar. Bu isə yolverilməzdirdir.

Elşad Mirbəşiroğlu qeyd edib ki, Azərbaycan tərəfi məhkəmədə möhz bu məsələni xüsusi müzakirə predmetinə çevirməyi bacarıb. Bu, bizim böyük uğurumuzdur, diplomatik, Beynəlxalq hüquq müstəvisində mövqelerimizin qəbul olunması, möhkəmləməsi baxımından təsirli rola malikdir.

Deputat vurğulayıb ki, Ermənistən məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığını göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin çəşidiriləsi istiqamətində həmişə bu ölkənin tətbiq etdiyi yalan mexanizmlər müşahidə edilib. "Ermənistən tərəfi qeyd edir ki, Azərbaycan ərazilərdə 120 min erməni blokada şəraitindədir, hətta onlar humanitar böhran vəziyyətindədir. Bunlar tam əsəssiz, həqiqətə uyğun olmayan iddialar idi ki, Azərbaycan tərəfi də mövqelerini arqumentləşdirdi. Beləliklə, Ermənistən iddialarının əsəssiz olduğunu diqqətə çatdırı", - deyə deputat əlavə edib.

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan BƏM kimi mühüm bir platformada mövqeyini təqdim etməklə, informasiya xarakterli aksiya həyata keçirmiş oldu, bununla da mövqelərimizi Beynəlxalq ictimaiyyətə bir daha təqdim etdi. Bu da ondan ibarətdir ki, Laçın yolu açıqdır və bu yol mülki məqsədlər üçün tam sərbəst istifadə olunmaqdadır.

Azərbaycan ekofəalları mülki təyinatlı avtomobilərin, insanların yoldan istifadə etməsi üçün heç bir məhdudiyyət yaratmırlar. Ümumiyyətlə, etirazçıların məqsədi məhdudiyyət yaratmaq deyil. Bu məsələdə gənclərin kifayət qədər açıq tələbləri var. Bu, ermənilərin Azərbaycan ekologiyasına qarşı tərətməkdə olduğu terrorun qarşısının alınması, faydalı qazıntılarımızın qeyri-qanuni istismarının dağandırılmasıdır.

Deputat qeyd edib ki, Ermənistən növbəti dəfə yanlış məlumatlar təqdim etsə də, Azərbaycan tərəfi onların uydururmalarını zərərsizləşdirib: "Bu da önemli haldır. Azərbaycanın mövqelərinin kifayət qədər güclü olduğu bir məqamda BƏM-də qalib gəlməyimiz bizə əlavə təsir elementləri təqdim edir, mövqelərimizi daha da möhkəmləndirir. Bunun sonrakı haqlı addımlarımız üçün təsirli rol olaçaq".

**Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"**